

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skola: *Norra skolan F-6*

Läsåret: 2025/2026

Syfte

Skolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med skolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i skolan. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i skolans verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på skolan både pedagogisk och annan personal. Skolpersonal ska presentera och arbeta med planen tillsammans med elever. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Skolan ska vara en trygg och säker plats där elever och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Skolans namn Norra skolan	Planen gäller <i>Från: 250818 till: 260611</i>
Verksamhetsformer som omfattas av planen (årskurser, fritidshem m.m.) F-6 inkl. Fritidshem	
Ansvariga för planen Mathias Strand Rektor F-1 och Henrik Streng Rektor ÅK 2-6/fritidshem	

Lagrum

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i skollagen och diskrimineringslagen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska skolan fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Diskrimineringslagen kräver att varje skola;

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.
- Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier - förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera - kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen

Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

- Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.
- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor
- Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.

Definitioner av centrala begrepp

Diskriminering innebär att en elev missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen av elever och barn. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och *kränkande behandling* kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

HRVF Norra skolan har under flera år lagt stort fokus på värdegrundsarbetet för att skapa en trygg skola där både skolans personal, elever och vårdnadshavare har varit involverade. Skolan har en stor andel flerspråkiga elever från olika länder, därför har även integrationsarbetet varit väldigt viktigt. Behov och efterfrågan som vi har sett utifrån vårt värdegrundsarbete med vårdnadshavare, elever, men också utifrån medarbetares önskemål är att fokusera på HRVF. Detta för att motverka våld och förtryck, gängkriminalitet, skapa trygghet för våra elever och kunna se och agera och framför allt för att arbeta förebyggande med frågan. HRVF är tätt kopplat till vårt värdegrundsarbete och detta är något som vi fortsätter arbeta med. Viktigt att vi arbetar med jämställdhet.

Delaktighet i utarbetandet av planen

Elevernas delaktighet i utarbetandet av planen

Via elevråd, klassråd och kamratstödjargrupp är eleverna delaktiga. Diskussioner om våra regler diskuteras kontinuerligt flera gånger per termin ibland dagligen. Elevrådet arbetar med planen en gång per termin.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Via föräldramöten ges föräldrarna möjligheter att diskutera planen och komma med synpunkter. Planen finns tillgänglig på Norra skolans hemsida.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Personalen är delaktig i planen på arbetslag och personalmöten. Då utvärderas tidigare insatser och åtgärder och nya mål formuleras utifrån de resultat som kartläggningarna visar. Kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag har ett övergripande ansvar för att planen efterlevs.

Kartläggning

Inför varje läsår görs en ny kartläggning av verksamheten för att planen ska anpassas efter det rådande läget. När och hur görs detta? Eleverna är experter på hur situationen är och medverkar alltid i kartläggningen. Hur? Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår ifrån det som framkom av kartläggningen. Även situationer som uppstår utanför skolan räknas, om de har samband med verksamheten. Hur kan detta förtydligas?

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna involveras i kartläggningen genom att de får svara på enkäter. De får också återkoppling på trygghetsenkäten och därigenom möjlighet att diskutera resultatet.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen involveras i kartläggningen genom att de är ansvariga för att eleverna får möjlighet att svara på enkäterna. Kartläggningen visas på ett APT. Personalen måste också följa upp och hantera resultatet från enkäterna.

Hur kartläggningen har genomförts

Elevenkäter genomförs varje vår i åk 2 och 4. Under hösten genomförs en digital kartläggning på hela skolan av kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag. Resultaten presenteras för all personal vid ett APT. Trygghetsundersökning återkopplats till eleverna under klassråd. Fritidspersonalen leder samtal med barnen på fritids. Rektor följer systematiskt upp kränkningsärenden med kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag.

Resultat av kartläggning

Vi har utgått från elevenkäten trygghet och studiero samt pedagogernas resultat. Flertalet av våra elever utifrån våra enkäter känner sig trygga både i skolan och på fritidshemmet. Även personalen på Norra skolan tycker att vi har studiero under flertalet av våra lektioner.

Under läsåret 20/21 har vi genomfört en behovsanalys kring skolans värdegrund. Vi har startat en framtidsgrupp där vi diskuterar normer och värden. Fritidshemmet har arbetat med rastaktiviteter, zoner och rastbod. Fritidshem har genomfört kollegial handledning genom skolverket utifrån vårt systematiska kvalitetsarbete inom fritidshem. Rektor satte igång samarbete inom BRÅMO vilket ligger till grund för vårt värdegrundsarbete. Under läsåret 24/25 ska vi påbörja implementering av HRVF.

Inför läsåret 21/22 startade vi skolan enligt konceptet ”starta skolan perfekt”. Inför läsåret 23/24 startar vi ”skolan tillsammans” som bygger på samma koncept. Ett arbete som framtidsgruppen arbetet fram. Syftet är att vi ska ha en likvärdighet inom trygghet och studiero vilket är ett mål både från bildningsförvaltningen och Norra skolan. Vi har diskuterat vikten av ett gemensamt mål och syfte, samt en gemensam värdegrund hos alla medverkande aktörer (livskunskap). Arbetet fortsätter under läsåret 24/25 och 25/26.

Eleverna uppger att de känner sig trygga inom skolans område men att de känner sig otrygga i samband med idrotten och ombytessituationen på Zederslundskolan. Åtgärder har varit att personal följer elever till omklädningsrum.

Inför 25/26 fortsätter vi arbeta systematisk med HRVF som vi påbörjade med under läsåret 24/25. HRVF är en del av Norra Skolans systematiska arbete.

Främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering (önskar hjälp med denna del)

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder

Arbetet handlar inte om att genomföra åtgärder mot problem som redan uppkommit i ett enskilt fall, utan om att förebygga att barn, elever eller studerande diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter till exempel i förskolan, skolan eller på fritidshemmet.

Diskrimineringsgrund Åtgärder ska vidtas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på en mer generell och strukturell nivå.	Vad ska göras? Arbetet kan omfatta kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering.	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Kön	Frågor om värdegrund kommer att finnas med som en stående punkt på arbetslagen dagordningen under 21/22	25/26	Rektor	Juni 2026
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Värdegrundsarbetet f-6 Stopp min kropp f-6	25/26	Framtidsgr- /elevhälsan	Juni 2026
Etnisk tillhörighet	Värdegrundsarbetet f-6	25/26	Framtidsgr- /elevhälsan	Juni 2026
Religion eller annan trosuppfattning	Värdegrundsarbetet f-6	25/26	Framtidsgr- /elevhälsan	Juni 2026
Funktionsnedsättning	Värdegrundsarbetet f-6	25/26	Framtidsgr- /elevhälsan	Juni 2026
Sexuell läggning	Tjej/killgrupper	25/26	Elevhälsan	Juni 2026
Ålder	Värdegrundsarbetet f-6	25/26	Framtidsgr- /elevhälsan	Juni 2026
Förebyggande mot diskriminering	Olika insatser i olika årskurser Bråka smartare	25/26	Elevhälsan	Juni 2026
Ansvarig för den löpande dokumentationen:	Rektor/Trygghetsgrupp/pedagog med elevsocialt uppdrag			

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder				
Åtgärd nr Åtgärder för att förebygga incidenter på platser eller i situationer som framkommit i kartläggningen.	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
1. Raster	Mer personal kommer att vara ute i samband med raster. Tydligare arbetsbeskrivning har införts för rastvärdar med zoner och rastaktivitetsansvariga. De vuxna som är ute under rasten har tid att följa upp konflikter.	25/26	Rektor	Kontinuerligt under läsåret av rektor, fritidshem och elevhälsan Juni-26
2. Trygghet	Personal följer med eleverna i förflyttningar till Zederslund (omklädningsrum)	25/26	Rektor och övrig personal	Juni-26
3. Värdegrundsarbete	Värdegrundsarbete Stopp min kropp Starta skolan tillsammans	25/26	Rektor Framtidsgr. Elevhälsa	HT - 25 rektor Regelbundet på A-lag Juni-26
4. Arbetsro	Trivsel, trygghet och arbetsro ska finnas som en fast punkt på dagordningen på klassråden samt A-lag. Viktigt att dessa diskussioner följs upp regelbundet.	25/26	All personal	Regelbundet på A-lag Juni-26
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

Rutiner för akuta situationer

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av kränkningar och trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om det utförs av elever eller personal. Det kan handla om sådant som händer på väg till eller på väg hem från skolan. Det kan även handla om något som händer på sociala medier. Även om händelsen är löst eller bagatellartad så ska en anmälan göras.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

På vår skola ska all personal vara observant och uppmärksamma situationer där det finns misstanke om kränkande behandling eller trakasserier.

Fler pedagoger ute på rasterna som organiserar rastaktiviteter. Fritidshemmet kommer under kommande läsår ta ett större ansvar för skolans raster med syfte att skapa en mer sammanhängande skoldag för eleverna. Undervisande personal inom skolan tas då delvis bort från elevernas raster.

Rastvakter med synliga västar

Kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag samtalar med elever och som utreder mobbningsärenden.

Kamratgrupper två gånger/termin med syfte att skapa goda relationer mellan olika åldrar. Ska finnas med i kalendarier.

All personal är observant och tar direkt upp ärenden vid misstanke om kränkande behandling. Rutin finns på skolan.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till rektor. Anmälan till rektor ska göras skyndsamt, helst samma dag. Rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs även här skyndsamt och på särskild blankett (digitalt).

Enligt förarbeten till skollagen gäller anmälningsskyldigheten även om elev som utsatts inte själv känner sig kränkt. Det kan uppstå situationer där barn och elever på grund av ålder eller funktionsvariation inte förstår att den blir utsatt för kränkande behandling. Finns det en misstanke om kränkande behandling ska en anmälan göras.

Motala kommuns ”Rutin för kränkande behandling” följs.

Rektor anmäler till huvudman om att utredning inletts

Rektor ger i uppdrag till kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag att utreda det inträffade

Kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag återkopplar till rektor

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasserar eller kränks av andra elever

Då personal får kännedom om att en elev utsatts för diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling ska utredning påbörjas skyndsamt. Utredningens omfattning måste avgöras från fall till fall. Rektor ansvarar för att utredning genomförs.

Utredningsgång:

1. Personal som får kännedom om, eller bevittnar händelsen försöker reda ut den akuta situationen och kontaktar samma dag berörda elevers mentorer. Samma personal anmäler detta till rektorn. Rektorn anmäler till huvudman enligt ovan beskrivna rutin.
2. Samtal med den/de som är utsatt. Tillvägagångsätt nedan anpassas efter den aktuella situationen.
3. Samtal med den/de som utför kränkningarna. Ställ frågor för att kunna reda ut vad som hänt. Använd bara öppna frågor.
4. Samtal med kamrater eller andra som befunnit sig runt ”situationen”.
5. Mentor/klasslärare eller annan personal kontaktar elevernas vårdnadshavare och informerar om hur skolan arbetar i ärendet.
6. Individuell plan för åtgärder upprättas för varje enskilt fall.

Tänkbara åtgärder är att:

- Ha återkommande samtal med barn, elever och eventuella vårdnadshavare.
 - Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda.
 - Göra insatser i samråd med elevhälsan (ex. kurator, psykolog).
7. Ett uppföljningssamtal med eleven och andra inblandade. Känner eleven att hon/han fått upprättelse? Har kränkningarna upphört? Har inte kränkningarna upphört så måste andra eller mer intensiva åtgärder sättas in.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av personal

Utredningsgång:

1. Utredningsgången kring eleven är samma som punkt 1–7 i exempel ovan. Utöver anmälan till huvudman kontaktar rektor även verksamhetschefen.
2. Utredningen kring personalen hanteras av verksamhetschefen. Utredningsgången ovan, i punkt 1–7, ska vara grund för utredningen kring personalen.

Rutiner: uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

När en åtgärd sätts in måste skolan följa upp och utvärdera åtgärden. Har den avsedda effekten uppnåtts? Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att trakasserier ska upphöra. För att säkerställa att trakasserier eller kränkande behandling inte upprepas finns rutiner för att följa upp och utvärdera åtgärderna.

De olika ärendena följs upp av ansvarig mentor, kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag. Vem eller vilka som följer upp de olika ärendena beror på vad det är som har hänt och hur allvarligt den aktuella händelsen bedöms vara.

Efter att ärendet kommit in via Prorenata och rektor har fördelat ärendet följer kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag upp ärendet över tid och avslutar ärendet i Prorenata.

Rutiner för dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning

För att kunna följa upp effekterna av åtgärderna är det viktigt att dokumentation sker. Dokumentationen kan även hjälpa till att upptäcka om de inträffade kränkningarna eller trakasserier är del av ett större problem som kräver större insatser. Rektor ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om trakasserier eller kränkande behandling.

Kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag dokumenterar kontinuerligt sina insatser och åtgärder.
--

Förankring av planen

Det är viktigt att planen är känd hos all personal i verksamheten och hos barn, elever och vårdnadshavare.

Förankring hos elever

Planen går igenom på klassråd vid läsårsstart. Som en stående punkt på klassråd diskuteras trivsel, egna trivselregler i klassen och arbetsmiljöfrågor. Detta som en uppföljning av likabehandlingsplanen under läsåret. ÅR 4–6 finns en rutin där likabehandling tas upp med rektor, kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag genom bland annat film med rektor.
--

Förankring hos vårdnadshavare

Planen tas upp till diskussion på föräldramöte under hösten och på skolråd så att vårdnadshavare kan lämna synpunkter. Planen finns att läsa på skolans hemsida.

Förankring hos skolans personal

Rektor går igenom reviderad Plan mot diskriminering och kränkande behandling med all personal under augustidagarna.

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa års plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utvärderingen av föregående läsårs plan har resulterat i ett årshjul där pedagog med elevsocialt uppdrag tillsammans med specialpedagog, rektor och elevhälsan tagit fram förebyggande insatser som beskrivs under punkt: "Främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering".

Vi kommer fortsätta att anordna rastaktiviteter under förmiddagsrasten fem dagar i veckan. Resultaten visar att det är svårt att hinna med att följa upp konflikter som sker under raster då lärarna behöver gå in för att undervisa. För att förstärka detta ytterligare så har en personalgrupp av fritidspedagoger tillsatts med syfte att utöka rastverksamheten samt ha tid till att följa upp konflikter och kränkingsärenden.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor, kurator och pedagog med elevsocialt uppdrag

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Mathias Strand rektor F-1 och Henrik Streng rektor 2-6/fritidshem	Årets plan ska utvärderas senast 260630
---	--

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

Elever och vårdnadshavare kan alltid prata med all personal på skolan.

Kontaktuppgifter:

Rektor: Mathias Strand F-1	telnr. 0141- 22 25 48
Rektor: Henrik Streng ÅK 2-6/fritidshem	telnr. 0141-22 51 61
Skolsköterska: Helena Sjöberg	telnr. 0141- 22 25 75
Kurator: Atilio Kodia	telnr. 070-3600760
Pedagog med elevsocialt uppdrag: Sara Lindberg	telnr. 072-142 21 84